

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE

nr 22/1991-92 med anledning av

- 1) landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om lagberedningen och
- 2) Itm Sune Erikssons m.fl. lagmotion med förslag till landskapslag om ändring av landskapslagen om lagberedningen.

Landstinget har den 6 mars 1992 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen. Utskottet har med stöd av 23 § 2 mom. arbetsordningen i detta sammanhang även behandlat den i anslutning till framställningen överlämnade lagmotionen nr 46, som remitterades till utskottet den 11 mars 1992. Utskottet får med anledning härav anföra följande.

I framställningen föreslås att lagförslag och andra författningsförslag framdeles skulle granskas av laggranskningsnämnden endast i det fall lagberedningschefen anser förslaget vara av särskild betydelse. Har granskning inte gjorts på lagberedningschefens initiativ, skulle landskapsstyrelsen ha rätt att hänskjuta förslag till laggranskningsnämnden för granskning. Vidare föreslås att nuvarande begränsning av antalet adjungerade medlemmar i nämnden slopas.

I lagmotionen föreslås att till landskapsstyrelsens framställningar alltid skall fogas utredningar över förslagens ekonomiska och organisatoriska verkningar.

Framställning nr 24/1991-92

Landstinget förkastade i januari 1984 ett i huvudsak likartat lagförslag (Ls framst.nr 1/1983-84). Som motiv för förkastandet framfördes då betydelsen av att lagförslagen är så noggrant granskade som möjligt såväl ur lagteknisk som språklig synvinkel. Särskild vikt fästes vid att förslagen bör vara lättförståeliga och med tanke på språkriktigheten korrekta. Landstinget efterlyste andra metoder för att effektivera laggranskningen, bl.a. bättre planering av beredningsarbetet för att undvika arbetsanhopning och större flexibilitet i fråga om laggranskningsnämndens sammansättning. Lagutskottet framhöll i sitt betänkande nr 2/1983-84 att inskränkningar i förhållande till nuvarande former för laggranskningen borde föreslås "... endast under förutsättning att andra utvägar prövats och befunnits inte leda till önskat resultat...".

Granskning av lagförslag görs i regel i två avseenden, dels för att granska lagförslagets förenlighet med övrig lagstiftning, dels ur lagteknisk och språklig synvinkel. Laggranskningsnämndens arbete avser enligt 7 § 1 mom. landskapslagen om lagberedningen uttryckligen den lagtekniska och språkliga granskningen.

Utskottet har konstaterat att de svårigheter att uppfylla gällande krav på laggranskningsnämndens verksamhet som framfördes redan 1983 i viss mån fortfarande kvarstår. De olika författningsförslag som utarbetas vid lagberedningen skiljer sig också till sin karaktär (och därmed i fråga om behovet av granskning) betydligt från varandra. Det nya parlamentariska systemet har också i viss mån förändrat situationen genom att framhäva det slutliga ansvar för lagförslagets skick som landskapsstyrelsens kollegium har. Utskottet har därför nu tillstyrkt det föreliggande förslaget.

Utskottet understryker dock betydelsen av att landskapsstyrelsen också i fortsättningen lägger tillräcklig vikt vid lagförslagets tekniska och språkliga utformning. Lagförslag som berör en större allmänhet eller särskilda intressegrupper i samhället bör särskilt uppmärksammas då beslut om ett ärende skall hänskjutas till laggranskningsnämnden eller inte fattas. Detsamma gäller lagförslag som utformas enligt förnyade tekniska eller språkliga riktlinjer.

I sammanhanget konstaterar utskottet att landskapsstyrelsen kunde överväga möjligheten att i fråga om mera komplicerad eller genomgripande lagstiftning låta laggranskningsnämnden granska även lagförslagets innehåll, deras förenlighet med övrig lagstiftning och rättssäkerhetskrav. Till nämnden kunde då adjungeras särskilda sakkunniga.

De ändringar utskottet föreslår är endast av lagteknisk karaktär och görs i förtydligande syfte.

Lagmotion nr 46/1991-92

Utskottet delar motionärernas uppfattning om betydelsen av att ekonomiska och organisatoriska verkningar utreds i samband med att ett lagförslag framläggs. Även om så redan sker i viss utsträckning, vill utskottet dock ytterligare understryka betydelsen härav. Utskottet tillstyrker därför det i motionen framförda förslaget efter omröstning (3-2, där minoriteten utgjordes av viceordföranden Sundback och ledamoten Christer Jansson). Utskottet betonar vikten av att fackenheterna inom landskapsförvaltningen tillhandahåller behövliga uppgifter. Den avsedda utredningen bör kunna vara allmänt hållen och kan vid behov kompletteras på annat sätt. Saknar ett förslag ekonomiska eller organisatoriska verkningar är det tillräckligt att nämna detta.

Det i motionen ingående lagförslaget har med en precisering inarbetats i den lagtext som ingår i framställningen.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Landstinget antar det i framställningen ingående lagförslaget i följande lydelse:

L A N D S K A P S L A G
angående ändring av landskapslagen om lagberedningen

I enlighet med landstingets beslut
upphävs 10 § landskapslagen den 10 mars 1972 om lagberedningen (13/72),
ändras lagens 7 § 3 mom., 11 § 1 och 2 mom. samt 13 § *samt*
fogas till lagens 2 § ett nytt 2 mom. i stället för det genom landskapslagen den 30
mars 1989 (22/89) upphävda 2 mom., som följer:

2 §

Då i 1 mom. nämnda lag- och författningsförslag bereds skall samtidigt deras ekonomiska och organisatoriska verkningar utredas.

7 §

Landskapsstyrelsen kan dessutom förordna annan än i 2 mom. nämnd person till adjungerad ledamot av laggranskningsnämnden då arten av viss granskningsuppgift påkallar detta.

11 §

(1 mom. lika som i framställningen).
Lag- eller författningsförslag, vilket inte tidigare granskats av laggranskningsnämnden, kan av landskapsstyrelsen hänskjutas till nämnden för granskning.

13 §

(Lika som i framställningen).

Denna lag träder i kraft den *1 september 1992*.

Mariehamn den 26 mars 1992

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sune Eriksson, viceordföranden Sundback, ledamoten Christer Jansson samt ersättarna Häggblom och Roger Jansson.